

Lahden ammattikorkeakoulu

Muotoilun koulutus (YAMK)

Opetussuunnitelma 2014-2015

Sisällysluettelo

Muotoilun ylempi AMK-tutkinto.....	2
YDINOSAAMINEN.....	8
SYVENTÄVÄT AMMATIOPINNOT 20 OP.....	8
Muotoiluosaamisella laatua ja hyvinvointia 10 op.....	8
05YLPALMUO Palvelumuotoilu 5 op.....	8
05YLRAYJUP Rakennetun ympäristön ja julkisten palvelujen osallistava kehittäminen 5 op.....	9
Muotoiluosaamisella kilpailuetua 10 op.....	9
05YLSTRAMU Strateginen muotoilu 5 op.....	10
05YLBRÄKEH Brändinhallinta ja kehittäminen 5 op.....	10
OPINNÄYTETYÖ 30 op.....	11
05YLTUKEME Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmät 1, 5 op.....	11
05YLTUKEHA Tutkimuksellinen kehittämishanke 2, 25 op.....	12
TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN.....	12
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OP.....	12
05YLINFMUO Informaatiomuotoilu 5 op.....	12
05YLKESKEH Kestävä kehitys 5 op.....	13

Muotoilun ylempi AMK-tutkinto

Tutkinto

Kulttuurialan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Tutkintonimike

Muotoilija (ylempi AMK)

Laajuus

60 opintopistettä (op) / 1,5 vuotta

Muotoiluosaamisen merkitys kasvaa tulevaisuudessa kun ratkotaan ihmisten hyvinvointiin, ympäristöön ja talouteen liittyviä yhteiskunnallisia haasteita. Tarvitaan asiantuntijoita ja kehittäjiä, joilla on kyky hahmottaa monimutkaisia kokonaisuuksia, kyky tarkastella ja nähdä asioita uudella tavalla ja taito tehostaa ihmisten välistä kommunikaatiota visuaalisin keinoin. Tarvitaan osaajia, jotka tutkivat haasteita ja mahdollisuuksia ja löytävät uusia käyttäjästä lähteviä ratkaisuja yhdistämällä empatiaa, luovuutta ja rationaalisuutta.

Muotoilun muuttuvassa roolissa perinteisen tuote- ja palvelumuotoilun rinnalle ovat nousemassa keskeisiksi uusien liiketoimintamallien kehittäminen monialaisesti, avoimet innovaatiot, yritysten ja julkisen sektorin toimintojen käyttäjälähtöinen suunnittelu sekä sosiaaliset innovaatiot. Muotoile Suomi -kansallisen muotoiluohjelman tavoitteena on, että tulevaisuudessa muotoiluosaamisesta tulee osa elinkeinoelämän ja julkisen sektorin ydinosaamista.

Muutokset muotoilun kentällä edellyttävät alan ammattilaisilta uutta osaamista. Muotoilun ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa omalta osaltaan tähän haasteeseen. Koulutus syventää ja laajentaa opiskelijan liiketoimintaosaamista strategisessa muotoilussa sekä julkisen sektorin rakenteiden ja toimintojen tutkimus- ja kehittämisosaamista muun muassa osallistavilla, uusilla käyttäjälähtöisillä menetelmillä. Kansainvälistymis-osaamistaan opiskelija voi edistää muun muassa sisällyttämällä omaan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa kansainvälisen opintojakson jossakin ulkomaisessa yhteistyöoppilaitoksessamme.

On hyvin luonteenomaista, että muotoilijat ja media-alan ammattilaiset työskentelevät samoissa toimintaympäristöissä ja yhteisissä projekteissa. Alat liittyvät uusien työvälineiden ja työskentelytapojen kautta entistä enemmän toisiinsa. Tämän eri alojen osaamisen ja käytänteiden siirtymisen ja jakamisen vahvistamiseksi on koulutus rakennettu yhdessä Media-alan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon kanssa. Koulutusten sisällöt ovat yhteiset ja ne toteutetaan yhdessä monialaisessa oppimisympäristössä. Oppimistapahtumassa opiskelijat tuovat oman asiantuntijuutensa mukaan yhteisöllisesti tuotettavan uuden tiedon rakentamiseen.

Muotoilija (ylempi AMK) -tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto, joka antaa valmiudet toimia alan asiantuntija- ja johtamistehtävissä ja joka tuottaa kehittämistehtäviin profiloituneita osaajia.

RAKENNETAULUKKO

Ydinosaaminen 50 op

- koostuu syventävistä ammattiopinnoista ja opinnäytetyöstä
- ydinosaamisen kokonaisuus muodostaa tutkinnon edellyttämän osaamisen perustan ja varmistaa alan asiantuntijuuden

Täydentävä osaaminen 10 op

- koostuu opiskelijan valitsemista vapaasti valittavista opinnoista
- täydentävän osaamisen kokonaisuus suuntaa ja profiloi opiskelijan omia ammatillisia osaamistavoitteita

YDINOSAAMINEN 50 OP		1	2	3	lukukausi
		s	k	s	
		y	e	y	
		k	v	k	
		s	ä	s	
		y	t	y	
	SYVENTÄVÄT AMMATTIOPINNOT 20 OP				
	Muotoiluosaamisella laatua ja hyvinvointia 10 op				
05YLPALMUO	Palvelumuotoilu 5 op	5			
05YLRAYJUP	Rakennetun ympäristön ja julkisten palvelujen osallistava kehittäminen 5 op	5			
	Muotoiluosaamisella kilpailuetua 10 op				
05YLSTRAMU	Strateginen muotoilu 5 op		5		
05YLBRÄKEH	Brändinhallinta ja kehittäminen 5 op		5		
	OPINNÄYTETYÖ 30 OP	1	2	3	lukukausi
05YLTUKEME	Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmät 5 op	5			
05YLTUKEHA	Tutkimuksellinen kehittämishanke 25 op	5	10	10	
	TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN 10 OP	1	2	3	lukukausi
	VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 op				
05YLINFMUO	Informaatiomuotoilu 5 op		5		
05YLKESKEH	Kestävä kehitys 5 op			5	
	LAMKin muiden YAMK-ohjelmien tarjoamat opinnot				

OPETUSSUUNNITELMA 2014 - 2015

Opetussuunnitelman lähtökohdat ylemissä ammattikorkeakoulututkinnoissa

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on koulutusjärjestelmässä vuonna 2005 vakinaistettu tutkinto. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ovat ylempiä korkeakoulututkintoja (Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351). Työelämäläheisyys korostaa ylempää ammattikorkeakoulututkintoa työelämää kehittävänä tutkintona, jossa lähtökohtana on laajempi aluekehityksen näkökulma. Jatkuvasti muuttuva työelämä vaatii käytännön asiantuntija- ja kehittämistehtäviin profiloituneita osaajia, joilla on uudenlainen kehittävä ote työhönsä.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen muodostuminen ja sen strategiset tavoitteet ohjaavat myös suomalaista koulutusta. Koulutuksen rakenteilla, opetussuunnitelmissa kuvattujen osaamisten ja osaamistavoitteiden määrittelyiden yhtenäistämällä tavoitellaan kansainvälisen liikkuvuuden edellytyksiä opintojen aikana niin korkeakoulujen sisällä ja välillä kuin myös opintojen jälkeen työelämässä. Lisäksi taustalla on elinikäisen oppimisen mahdollistaminen.

Lahden ammattikorkeakoulun osaamispohjaisissa opetussuunnitelmissa sovelletaan eurooppalaisen ja kansallisen viitekehyksen (European Qualifications Framework EQF, National Qualifications Framework NQF) mukaisia osaamisen tasokuvauksia. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon taso on 7.Osaamispohjaiset opetussuunnitelmat toimivat kehittäjinä olemassa oleville innovaatioympäristöille ja eurooppalaiselle korkeakoulualueelle.

Opetussuunnitelman rakenne ylemissä ammattikorkeakoulututkinnoissa

Lahden ammattikorkeakoulussa on 60 ja 90 opintopisteen laajuisia ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. Tutkinto muodostuu syventävistä ammattiopinnoista, vapaasti valittavista opinnoista sekä opinnäytetyöstä. Lahden ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmat rakentuvat laajoista osaamiskokonaisuuksista ja niiden osina olevista opintojaksoista. Ydinosoaminen koostuu syventävistä ammattiopinnoista ja opinnäytetyöstä ja ne muodostavat tutkinnon osaamisen perustan. Ydinosoamisen lisäksi opiskelija valitsee tutkintoonsa täydentäviä osaamiskokonaisuuksia ja opintojaksoja, joilla opiskelija voi suunnata ja profiloida omia ammatillisia tavoitteitaan.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen yleisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle työelämän kehittämisen edellyttämät laajat ja syvälliset tiedot asianomaiselta alalta sekä tarvittavat teoreettiset tiedot asianomaisen alan vaativissa asiantuntija- ja johtamistehtävissä toimimista varten:

- syvällinen kuva asianomaisesta alasta, asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä
- valmius asianomaisen alan tutkimustiedon ja ammattikäytännön kehityksen seuraamiseen ja erittelyyn
- valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman ammatitaidon kehittämiseen
- työelämässä vaadittava hyvä viestintä- ja kielitaito kansainvälisen vuorovaikutuksen ja ammatillisen toiminnan edellyttämät valmiudet.
- yhteiset kompetenssit luovat perustan työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle.

Tutkintojen tasokuvausten (EQF, NQF) lisäksi opetussuunnitelmaan on sisällytetty integroidusti osaamiskokonaisuuksien ja opintojaksojen tavoitteisiin ARENE:n suositukset yhteisistä kompetensseista. Yhteisten kompetenssien (ks. taulukko) hallitseminen varmistaa ammattikorkeakoulutasoisen, ammatillisen sivistyksen rakentumisen ja ammatillisen ydinosoamisen saavuttaminen puolestaan työelämän edellyttämän asiantuntijuuden rakentumisen. Yhteisten kompetenssien lisäksi opetussuunnitelmissa kuvataan alakohtaiset, ammatilliset kompetenssit.

Yhteiset osaamisalueet / kompetenssit YAMK-tutkinnoissa ovat:

OSAAMISALUE	OSAAMISEN KUVAUS
OPPIMISEN TAIDOT	<ul style="list-style-type: none"> • osaa monipuolisesti ja tavoitteellisesti arvioida ja kehittää asiantuntijuuttaan • osaa monipuolisesti ja tavoitteellisesti arvioida ja kehittää asiantuntijuuttaan • kykenee ottamaan vastuuta yhteisön tavoitteellisesta oppimisesta
EETTINEN OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • kykenee ottamaan vastuuta yhteisön toiminnasta ja sen seurauksista • osaa soveltaa alansa ammatti-eettisiä periaatteita asiantuntijana ja työelämän kehittäjänä • osaa tehdä ratkaisuja ottaen huomioon yksilön ja yhteisön näkökulmat • osaa edistää tasa-arvoisuuden periaatteiden toteutumista työ-yhteisössä • osaa edistää kestäväen kehityksen periaatteiden ja yhteiskuntavastuun toteutumista • kykenee johtamaan yhteiskunnallisesti vaikuttavaa toimintaa eettisiin arvoihin perustuen
TYÖYHTEISÖOSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • osaa kehittää työyhteisön toimintaa ja työhyvinvointia • osaa kehittää työelämän monialaista viestintää ja vuorovaikutusta • osaa soveltaa tieto- ja viestintä tekniikkaa tehtävissään • osaa luoda verkostoja ja kumppanuuksia • osaa johtaa ja uudistaa toimintaa monimutkaisissa ja ennakoimattomissa toimintaympäristöissä • kykenee toimimaan vaativissa asiantuntijatehtävissä, johtamis-tehtävissä tai yrittäjänä
INNOVAATIO-OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • osaa tuottaa uutta tietoa ja uudistaa toimintatapoja yhdistäen eri alojen osaamista • osaa johtaa projekteja • osaa johtaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita sekä hallitsee tutkimus- ja kehitystoiminnan menetelmiä • osaa kehittää asiakaslähtöistä, kestävä ja taloudellisesti kannattavaa toimintaa
KANSAINVÄLISTYMISS-OSAAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • kykenee kansainväliseen viestintään työtehtävissään ja toiminnan kehittämisessä • osaa toimia kansainvälisissä toimintaympäristöissä • osaa ennakoida kansainvälisyys-kehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla ammattialallaan

Oppimiskäsitys LAMKissa

Lahden ammattikorkeakoulussa oppiminen pohjautuu yhteisiin arvoihin, jotka ovat luottamus, avoimuus, asiakaslähtöisyys, toisen ihmisen arvostaminen ja uudistuminen. LAMKissa tieto nähdään alati muuttuvana ja kehittyvänä, kriittisesti analysoitavana yhteisöllisen toiminnan tuloksena. Koulutuksen ja työelämän vuorovaikutus on luonnollinen osa oppimista ja tavoitteena on palvella työelämän muuttuvia ja tulevia osaamistarpeita. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeet tarjoavat opiskelijalle suoran kontaktin työelämään, jolloin tietoa rakennetaan, sovelletaan ja arvioidaan yhdessä opiskelijan, opettajan ja työelämäedustajan kanssa (moderneja työmenetelmiä ja –välineitä soveltaen). Oppimisessa otetaan huomioon tiedontuottamisen rajapinnat ja tiedon soveltaminen käytäntöön. Oppiminen ja opetusmenetelmät painottavat verkostoituvaa osaamisen kehittämisessä. Lahden ammattikorkeakoulussa oppimisen ja osaamisen kehittymisen linjaukset kuvataan pedagogisessa strategiassa.

Opiskelijana LAMKissa

Opiskelijan laadukas opiskelu- ja oppimisprosessi on ylemmän ammattikorkeakoulutuksen keskiössä. Opiskelija- ja työelämälähtöisyys ja työelämän kehittäminen ovat olleet alusta saakka ylempien ammattikorkeakoulututkintojen keskeinen painotus. Opiskelijan osaamisen syventyminen ja kehittyminen todentuu monialaisissa opinnoissa, jossa tiedon integraation taidot, vertaisoppiminen ja -arviointi, verkostoituminen ja opiskelijan oma työyhteisö ovat tärkeissä rooleissa. Opiskelija on vastuullinen omasta oppimisestaan ja toimii aktiivisessa vuorovaikutuksessa yhteisönsä kanssa.

Opettajuus ylemmissä ammattikorkeakoulututkinnoissa

Opettaja toimii oppimisen pedagogisena asiantuntijana ja valmentajana. Opettajuudessa korostuu keskustelun synnyttäminen tavoitteena yhteisöllinen tiedon ja osaaminen luominen. Opettaja on myös tutkiva kehittäjä osallistumalla kehittämishankkeisiin, ohjaamalla opiskelijoiden kehittämishankkeita sekä uudistamalla ja kehittämällä koulutusta opettaja- ja työelämän asiantuntijaverkostoissa. Opettaja on oman ja opiskelijoiden osaamisen ja asiantuntijuuden verkostoija osallistumalla aktiivisesti Lahden ammattikorkeakoulun alueellisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin. Opettaja osallistuu konferensseihin ja tuottaa artikkeleita ja julkaisuja sekä ammatillisiin että tieteellisiin julkaisuihin ja muille foorumeille. Opettajan ohjaus sekä oppimisen ja osaamisen reflektointi ja arviointi ovat rinnakkaisia ja toisiinsa kiinteästi kytkeytyviä prosesseja.

Oppimisympäristöt ylemmissä ammattikorkeakoulututkinnoissa

Oppimisympäristö muodostaa ja mahdollistaa osaamisen kehittämisen kokonaisvaltaisen toimintaympäristön niin oppijalle, organisaatiolle, alueelle kuin kumppaneillekin. Työelämän kehittämiseen perustuvat ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot edistävät ammattikorkeakoulun ja työelämän ja alueen välistä kanssakäymistä ja vuoropuhelua. Lahden ammattikorkeakoulun oppimisympäristön tavoitteena on erityisesti mahdollistaa opiskelijan asiantuntijuuden syventyminen sekä parhaissa tapauksissa korkeatasoisen uuden osaamisen luominen ja kehittäminen. Opiskelija kehittää tietoaan ja taitojaan työtehtäviensä ohessa opiskellen joustavien ja monipuolisten menetelmällisten ja teknologisten ratkaisujen avulla. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeet toimivat monialaisina oppimisympäristöinä, joissa opiskelija ratkoo aitoja työelämän ongelmia ja verkottuu erilaisten toimijoiden kanssa. Opiskelija toimii ammattikorkeakoulun ja työelämän verkostojen muodostamisessa asiantuntijayhteisöissä rakentaen samalla omaa työelämäverkostoaan. Osaamista jaetaan monialaisesti henkilöstön, opiskelijoiden ja työelämän edustajien kesken Lahden ammattikorkeakoulun ja työelämän alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Oppimisympäristöjen luomisessa panostetaan yhteisölliseen oppimiseen, jossa opiskelijoiden, opettajien ja työelämän edustajien oppiminen laajenee alueen oppimiseen. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla on valmistuttuaan siten valmiudet kehittää yhteiskuntaa, aluetta, työelämää ja sen käytänteitä.

Opiskelun kansainvälisyys

Kansainvälinen osaaminen on oleellinen osa ammattitaitoa ja opiskelijoiden kansainvälisten valmiuksien kehittymistä tuetaan koulutuksessa monin eri tavoin. Kansainvälistymisen tärkeimpiä muotoja ovat FUAS-liittouman kanssa toteuttavat kansainväliset symposiumit, intensiivikurssit, vieraskieliset opintojaksot, osallistuminen kansainvälisiin verkostoihin, seminaareihin ja hankkeisiin, saapuvat vaihto-opiskelijat ja -opettajat sekä eri vaihto-ohjelmien kautta toteutuvat opiskelijavaihdot ja harjoittelut ulkomaille. Lahden ammattikorkeakoululla on hyvät kansainväliset yhteydet, ja opiskelijoita kannustetaan tekemään osa opinnoistaan ulkomailta opiskelijavaihtona. Ulkomailta suoritettavat opinnot hyväksiluetetaan osaksi opiskelijan opintoja ECTS-periaatteiden mukaisesti. FUAS-yhteistyössä on laadittu kansainvälisille opiskelijoille opiskelun ja oppimisen ohjauksen malli.

Oppimisen ja osaamisen arviointi ylemmissä ammattikorkeakoulututkinnoissa

Oppimisen ja osaamisen arviointi edellyttää, että tutkintojen osaamis pohjaisuus on riittävän hyvin määritelty, jotta yksilön osaaminen suhteessa asetettuihin tavoitteisiin voidaan arvioida. Osaamisen arviointi perustuu opetussuunnitelmassa esitettyihin osaamisen tavoitekuvauksiin. Tavoitteet kuvaavat sen osaamisen mitä opiskelijalta edellytetään tutkinnon saavuttamiseksi. Tavoitteet kuvataan hyvän opiskelijan osaamisena. Arvioinnissa hyödynnetään opiskelijoiden tekemiä itse- ja vertaisarvioiteja sekä työelämän edustajan arvioita. Opiskelijalla on mahdollisuus myös aiemmin tai muualla hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen (AHOT). Arvioinnin avulla opiskelija voi seurata oman osaamisensa ja omien tavoitteidensa kehittymistä suhteessa ammatin asettamiin osaamisvaatimuksiin. Opintojaksot arvioidaan numeerisesti asteikolla 0 - 5 tai hyväksyty/hylätty -periaatteella, jolloin hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan hyvät tiedot. Arviointikriteerit on yhteisesti kuvattu tasoille 1, 3 ja 5.

ARVIOINTIKRITEERIT YLEMMISSÄ AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINNOISSA / soveltaen Laurea-AMK:

	KIITETTÄVÄ 5 / opiskelija osaa	HYVÄ 3 / opiskelija osaa	TYDYTTÄVÄ 1 / opiskelija osaa
Tietoperusta:	<ul style="list-style-type: none"> Luoda johdonmukaisen viitekehyksen/tietoperustan hyödyntäen sekä kotimaisia että kansainvälisiä tieteellisiä lähteitä kriittisesti analysoiden. 	<ul style="list-style-type: none"> Hankkia, käsitellä, tuottaa ja arvioida tietoa kriittisesti ja laaja-alaisesti sekä kotimaisia että kansainvälisiä tieteellisiä lähteitä hyödyntäen. Käyttää perustellusti asiantuntijuusalueen käsitteitä. 	<ul style="list-style-type: none"> Hankkia, käsitellä, tuottaa ja arvioida tietoa laaja-alaisesti. Käyttää systemaattisesti asiantuntijuusalueen käsitteitä.
Ongelmanratkaisu:	<ul style="list-style-type: none"> Ratkaista vaativia ongelmia tutkimus-, kehittämis- ja/tai innovaatiotoiminnassa, jossa luodaan uutta tietoa ja osaamista sekä soveltaa ja yhdistää eri alojen tietoja. 	<ul style="list-style-type: none"> Ratkaista ongelmia tutkimus-, kehittämisja/tai innovaatiotoiminnassa soveltamalla ja yhdistämällä eri alojen tietoja. 	<ul style="list-style-type: none"> Ratkaista ongelmia tutkimus-, kehittämisja/tai innovaatiotoiminnassa.
Kehittäminen:	<ul style="list-style-type: none"> Kehittää tavoitteellisesti ja yhteisöllisesti osaamisalueen toimintaa. 	<ul style="list-style-type: none"> Luoda tavoitteellisia, perusteltuja kehittämissuunnitelmia ottaen yhteisön huomioon. 	<ul style="list-style-type: none"> Tunnistaa ja analysoida kehittämiskohteita tietoperustaa hyödyntäen.
Viestintä:	<ul style="list-style-type: none"> Viestiä vakuuttavasti suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle. 	<ul style="list-style-type: none"> Viestiä asiantuntevasti, selkeästi ja johdonmukaisesti sekä suullisesti että kirjallisesti 	<ul style="list-style-type: none"> Viestiä selkeästi sekä suullisesti että kirjallisesti.

Loppuvaiheen opintojaksojen arvioinnissa hyödynnetään myös seuraavia kriteereitä:

- Opiskelija osaa työskennellä itsenäisesti alan vaativissa asiantuntijatehtävissä tai yrittäjänä.
- Opiskelija osaa johtaa asioita ja/tai ihmisiä.
- Opiskelija osaa arvioida yksittäisten henkilöiden ja/tai ryhmien toimintaa.
- Opiskelija kykenee vaatimaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä (ei sovelleta vieraskielisiin yamk-koulutusohjelmiin).

Opetussuunnitelmien laadun arviointi ja kehittäminen

Lahden ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmien toteutumista arvioidaan osana pedagogisen strategian ja Lahden ammattikorkeakoulun strategian seuranta. LAMKin strategiassa on määritelty keskeisimmät opetuksen ja osaamisen kehittämisen tavoitteet ja mittarit. Arvioiteja ovat mm. opintojaksopalautteet, koulutuksen laatupalautteet, opetussuunnitelmien ja koulutusalojen/ yksiköiden itsearviointit sekä eri alojen pedagogiset katselmuksot osana vuosisuunnitteluprosessia. LAMKin tasolla järjestetään vuosittain arviointi- ja kehittämisfoorumeita strategisesti

YDINOSAAMINEN

Ydinosaaminen 50 op koostuu syventävistä

- ammattiopinnoista 20 op
- opinnäytetyöstä 30 op

SYVENTÄVÄT AMMATIOPINNOT 20 OP

Muotoiluosaamisella laatua ja hyvinvointia 10 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kehittää ja innovoida muotoilun palveluja
- osaa käyttää palvelumuotoilun suunnittelumenetelmiä
- osaa johtaa palvelumuotoilun prosesseja
- osaa käyttää osallistavia ja käyttäjälähtöisiä menetelmiä (esim. co-creation, crowdsourcing) rakennetun ympäristön ja palvelujen kehittämisessä ja innovoinnissa
- osaa toteuttaa vuorovaikutusta edistävää, osallistavaa suunnittelua ja muotoiluosaamista kunta-alan toimintaympäristössä

05YLPALMUO Palvelumuotoilu 5 op

05YLPALMUO Palvelumuotoilu 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kehittää ja innovoida muotoilun palveluja
- osaa käyttää palvelumuotoilun suunnittelumenetelmiä
- osaa johtaa palvelumuotoilun prosesseja
- osaa valita tarkoituksenmukaisimmat menetelmät ja osaa soveltaa niitä tapauskohtaisesti erilaisten palvelujen kehittämisessä

Sisältö

- Palvelumuotoilu osaamisalana ja muotoilijan muuttunut rooli, vuorovaikutuskanavat
- Palvelumuotoilu käytännön tekemisenä: suunnitteluprosessi ja menetelmät
- Palvelumuotoilun hyöty liiketoiminnalle, työntekijöille ja asiakkaille

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus, etäohjaus verkossa, itsenäinen työskentely

Menetelmät: luennot, luentopäiväkirja / videopäiväkirja / blogi, itsenäisesti tehtävät harjoitustehtävät, ryhmässä tehtävä projektityö, tehtävien raportointi ja esittely

Arviointi asteikolla 0 – 5 , arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Nenonen, S. & Storbacka, K. 2010. Markkinamuotoilu - Johdatko markkinoita vai johtavatko markkinat sinua?. WSOYpro

Miettinen, S. (toim.) 2011. Palvelumuotoilu – uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. Helsinki: Teknologiainfo Teknova

Oy

Miettinen, S. & Koivisto, M. (eds.) 2009. Designing Services with Innovative Methods. Helsinki: University of Art and Design Tuulenmäki, A. 2010. Lupa toimia eri tavalla. Porvoo: WSOYpro Muu oppimateriaali tarkentuu opintojakson alkaessa.

05YLRAYJUP Rakennetun ympäristön ja julkisten palvelujen osallistava kehittäminen 5 op

05YLRAYJUP Rakennetun ympäristön ja julkisten palvelujen osallistava kehittäminen 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa ottaa suunnitteluprosessissa huomioon julkisen sektorin tehtävän, toimintatapojen ja -ympäristön vaatimukset ja käyttää tähän toimintaympäristön vaatimia erilaisia tiedonhankinnan menetelmiä sekä analysoida kunta-alan palvelujen ja ympäristön kehittämisen kannalta olennaista tietoa
- osaa toteuttaa vuorovaikutusta edistävää, osallistavaa suunnittelua ja muotoiluosaamista kunta-alan toimintaympäristössä.
- osaa käyttää osallistavia ja käyttäjälähtöisiä menetelmiä (esim. co-creation, crowdsourcing) rakennetun ympäristön ja palvelujen kehittämisessä ja innovoinnissa
- osaa käyttää prosessien läpiviemisessä empaattista muotoilua ja visuaalisuutta vuorovaikutuksen ja kehittämisen tukena
- osaa ottaa suunnitteluprosesseissa huomioon julkisen kaupunkitilan ja esineympäristön erityispiirteitä (esim. esteettömyys, turvallisuus, kaavoitus, hankinnat)

Sisältö

Opintojaksolla toteutetaan kokeilujen ja nopeiden prototyyppien keinoin konkreettinen kaupunkimuotoiluprojekti, jossa perehdytään kaupunkiympäristön ja julkisten palvelujen haasteisiin ja kehittämistarpeisiin ja etsitään niihin ratkaisuja yhteissuunnittelulla yhdessä julkisen sektorin edustajien, asiaan liittyvien sidosryhmien ja asiantuntijaluonnoitsijoiden kanssa.

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Ennakkotehtävänä motivaatiokirje, lähiopetus, etäopetus verkossa, itsenäinen työskentely, verkottunut yhteistyö hankkeen sidosryhmien kanssa

Menetelmät: luennot, itsenäisesti tehtävät harjoitustehtävät, ryhmän ja tilaajan kanssa yhteissuunnitteluna tuotettava projektityö, tehtävien raportointi ja esittely

Arviointi asteikolla 0 – 5 , arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Oppimateriaali sovitaan kunkin ryhmän kanssa erikseen ja annetaan opintojakson alkaessa.

Muotoiluosaamisella kilpailuetua 10 op

Moduulin osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kehittää liiketoiminnan strategiaa soveltamalla muotoiluajattelua (Design Thinking) innovaatiotoimintaan
- osaa johtaa ja erityisesti fasilitoida taktisia kehittämisprosesseja
- osaa kehittää uusia liiketoiminta- ja arvonaluontimalleja soveltamalla muotoiluajattelua (Design Thinking) sekä tulevaisuus- ja ideointimenetelmiä
- osaa käyttää tarkoituksenmukaisia menetelmiä brändin rakentamisessa, hallinnassa ja kehittämisessä
- osaa johtaa brändin kehittämiseen liittyviä prosesseja ja perustella visuaalisen viestinnän merkitystä siinä sekä brändin osana
- osaa huomioida suosituserustaisten markkinoiden merkityksen ja monikanavaisen viestinnän roolin brändin kehittämisessä

05YLSTRAMU Strateginen muotoilu 5 op

05YLSTRAMU Strateginen muotoilu 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa kehittää liiketoiminnan strategiaa soveltamalla muotoiluajattelua (Design Thinking) innovaatiotoimintaan
- osaa johtaa ja erityisesti tukea taktisia kehittämisprosesseja muotoiluajattelun avulla
- osaa kehittää uusia liiketoiminta- ja arvonluontimalleja soveltamalla muotoiluajattelua (Design Thinking) sekä tulevaisuus- ja ideointimenetelmiä

Sisältö

- strateginen muotoilu ja muotoiluajattelu (Design Thinking) osana liiketoimintaan liittyvää innovaatioprosessia
- uudet arvonluontimallit ja uudet liiketoimintamallit
- muotoiluajattelun ja tulevaisuus- sekä ideointimenetelmien soveltaminen liiketoiminnan kehittämisessä ja arvonluonnin uusien muotojen etsimisen keinona

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus, etäohjaus verkossa, itsenäinen työskentely

Menetelmät: luennot, ryhmässä ja itsenäisesti tehtävät harjoitustehtävät

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Oppimateriaali annetaan opintojakson alkaessa.

05YLBÄRÄKEH Brändinhallinta ja kehittäminen 5 op

05YLBÄRÄKEH Brändinhallinta ja kehittäminen 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa rakentaa brändimainetta ja hallita brändimielikuvaa rakentavia elementtejä
- osaa kehittää, rakentaa ja hallita brändiä eri työkaluin
- osaa perustella ja soveltaa visuaalista viestintää sekä brändin kehittämiskeinona että brändiratkaisun osana
- osaa rakentaa ja kehittää brändiä soveltamalla monikanavaista viestintää
- osaa käyttää tietoa kuluttajan roolista brändin muokkaamisessa suositusperustaisilla markkinoilla
- osaa johtaa brändin kehittämiseen liittyviä prosesseja

Sisältö

- brändin merkitys keskeisenä liiketoiminnan vaikuttajana
- brändeihin liittyvä käsitteistö sekä keskeiset menetelmät, joilla brändiä voidaan arvioida ja kehittää
- muotoilijoiden sekä viestinnän ammattilaisten osaaminen ja rooli kuluttajarajapinnan ja -vuorovaikutuksen rakentamisessa
- visuaalisten menetelmien merkitys brändin luomisen keinona ja brändiratkaisun osana

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus, etäohjaus verkossa, itsenäinen työskentely

Menetelmät: luennot, ryhmässä ja itsenäisesti tehtävät harjoitustehtävät

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Oppimateriaali annetaan opintojakson alkaessa.

OPINNÄYTETYÖ 30 op

Opinnäytetyö 30 op

Opinnäytetyö koostuu

- opinnäytetyö 1, 5 op
- opinnäytetyö 2, 25 op

Opinnäytetyön osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa keskustella muotoilun ja visuaalisen viestinnän tutkimukseen liittyvästä metodologiasta
- osaa käyttää muotoilun- ja viestinnän alueelle soveltuvia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä
- osaa suunnitella omaan alaan liittyvä tutkimuksellisia kehittämishankkeita
- osaa työskennellä uutta tietoa tuottaen ja sitä ammattikäytäntöön soveltaen
- osaa uudistaa toimintatapoja
- osaa kehittää toimintaympäristöjä eri alojen osaamista yhdistämällä

05YLTUKEME Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmät 1, 5 op

05YLTUKEME Tutkimuksen ja kehittämisen menetelmät 1, 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa hakea muotoilun ja visuaalisen viestinnän tutkimus- ja kehittämishankkeiden tietoperustaan liittyvää taustatietoa perusteluna kehittämistehtäville ja niiden metodologisille valinnoille
- osaa kuvata, valita ja soveltaa muotoilun ja visuaalisen viestinnän tutkimukselle tyypillisiä tutkimus- ja kehittämismenetelmiä työskentelyssään
- osaa kyseenalaistaa ja analysoida oman ammattialansa osaamista sen kehittämiseksi
- osaa työskennellä tutkimuksellisen raportoinnin ja julkaisemisen periaatteiden mukaan
- osaa arvioida muiden suunnittelemien ja toteuttamien kehittämishankkeiden perusteluja, menetelmiä ja tuloksia

Sisältö

- muotoilun ja visuaalisen viestinnän tutkimuksen kehittyminen ja nykykäytänteet
- muotoilun ja visuaalisen viestinnän tutkimuksen metodologiaa ja tutkimus- ja kehittämismenetelmiä, erityisesti käyttäjälähtöiset menetelmät
- muotoilun ja visuaalisen viestinnän tietoportaaaleja ja lähdekäytännöt
- oman tutkimuksellisen kehittämishankkeen tutkimussuunnitelman laatiminen aiheseminaariin

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus, etäohjaus verkossa ja itsenäinen työskentely.

Menetelmät: Luennot ja ohjatut harjoitustehtävät. Oman opinnäytetyön tutkimussuunnitelman laatiminen aiheseminaariin.

Opintojakso arvioidaan osana koko opinnäytetyön arviointia. Opinnäytetyöstä annetaan arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa sekä Lahden ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeen mukaista arviointikriteeristöä.

Oppimateriaali

Opetuksen aikana jaettava painettu ja digitaalinen materiaali. Tarkempi oppimateriaali annetaan opintojakson alkaessa.

05YLTUKEHA Tutkimuksellinen kehittämishanke 2, 25 op

05YLTUKEHA Tutkimuksellinen kehittämishanke 2, 25 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa suunnitella ja arvioida tutkimuksellisia kehittämishankkeita
- osaa erilaisia tutkimuksellisia lähestymistapoja ja menetelmiä yhdistellen kehittää tuotteita, palveluita, toimintatapoja ja toimintaympäristöjä
- osaa käyttää muotoilun ja viestinnän tutkimus- ja kehittämismenetelmiä
- osaa kriittisesti analysoida, reflektoida ja yhdistää erilaisia lähestymistapoja ammatillisen toiminnan kehittämisessä
- osaa toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä hyödyntää tutkittua tietoa
- osaa perustellusti raportoida kehittämishankkeensa tutkimuksellisen raportoinnin periaatteiden mukaisesti ja visuaalisen viestinnän keinoja hyödyntäen
- osaa arvioida muiden suunnittelemien ja toteuttamien kehittämishankkeiden perusteluja, menetelmiä ja tuloksia

Sisältö

- tutkimuksellisen kehittämishankkeen suunnittelu, toteutus ja arviointi
- tutkimuksellisen kehittämishankkeen raportointi
- tutkimuksellisen raportoinnin perustelevien periaatteiden mukaan ja omaa ilmaisullista ja visuaalista osaamista hyödyntäen
- osallistuminen opinnäytetyöseminaareihin
- kypsyysnäyte muiden opiskelijoiden vertaisarviointi ja yhden opinnäytteen tarkoitettun kehittämistyön opponointi

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Seminaarityöskentelyn lähiopetus, etäohjaus verkossa ja itsenäinen työskentely.

Menetelmät: Oman kehittämishankkeen työstäminen sekä itsenäisesti että pienryhmissä, seminaariesittelyt ja arvioivat keskustelut.

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa sekä Lahden ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeen mukaista arviointikriteeristöä.

Oppimateriaali

Opetuksen aikana jaettava painettu ja digitaalinen materiaali. Tarkempi oppimateriaali annetaan opintojakson alkaessa.

TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN

Täydentävä osaaminen 10 op koostuu

- vapaasti valittavista opinnoista

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OP

05YLINFMUO Informaatiomuotoilu 5 op

05YLINFMUO Informaatiomuotoilu 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa analysoida ja jäsentää monimutkaista tietoa visuaaliseen muotoon
- osaa tehdä ymmärrettävää informaatiografiikkaa visuaalisen suunnittelun keinoin
- osaa hyödyntää käytettävyytensä psykologiaa ja käyttäjätestausta visuaalisessa suunnittelussa

- osaa osoittaa tiedon ymmärrettävyyden merkityksen erilaisissa tiedon käyttökonteksteissa

Sisältö

- informaation visualisoinnin peruseriaatteet journalistiikan perusteita
- käytettävyydspsykologia ja käyttäjätestaus suunnittelumenetelmänä
- informaatiomuotoilun merkitys

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus, etäohjaus verkossa, itsenäinen työskentely

Menetelmät: luennot, ryhmässä ja itsenäisesti tehtävät harjoitustehtävät

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05YLIKESKEH Kestävä kehitys 5 op

05YLIKESKEH Kestävä kehitys 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- osaa arvioida kestävän kehityksen eri osatekijöitä (ekologinen, sosiaalinen taloudellinen)
- osaa käyttää työssään ammattialaansa liittyvää ympäristölainsäädäntöä
- osaa osoittaa ympäristötehokkaiden tuotekehitysstrategioiden merkityksen
- osaa toteuttaa laadukkaita muotoiluprosesseja tarkasteltuna tuotteen elinkaaren, valmistusmenetelmän ja ympäristötehokkaan teknologian näkökulmista
- osaa yhdistää ympäristötehokkaan ajattelun käyttäjälähtöiseen muotoiluun sekä kuluttajakäyttämiseen
- osaa ottaa huomioon kestävän kehityksen merkityksen viestinnässä esim. brändin, tuotteen tai palvelun visuaalisuutta suunniteltaessa
- osaa hyödyntää ennakoitietoa ympäristömuutoksesta liiketoimintaan vaikuttavana tekijänä

Sisältö

- kestävä kehitys muotoilun ja viestinnän ammatillisen toiminnan tulevaisuusvaikuttajana
- tulevaisuuden ympäristönäkymät ja niiden vaikutus liiketoimintaan, mm. resurssiniukkuus
- muotoilun ja viestinnän ammatillisiin tehtäviin vaikuttava ympäristölainsäädäntö
- yrityksen liiketoiminnan ja kestävän kehityksen vuorovaikutteisuus, circular economy
- uusi liiketoimintakulttuuri ympäristömyötäinen kuluttaminen ja sen esteet
- käyttäjälähtöisyys kestävän kehityksen ratkaisujen ja viestinnän kehittämisessä

Toteutus ja arviointi

Toteutus: Lähiopetus, etäohjaus verkossa, itsenäinen työskentely

Menetelmät: luennot, ryhmässä ja itsenäisesti tehtävät harjoitustehtävät

Arviointi asteikolla 0 – 5, arvioinnissa sovelletaan opetussuunnitelmassa olevaa osaamisen arviointikehikkoa

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.